Lietas Nr.C33573815
Lietas arhīva Nr.C-5738-15/28

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā, 2015.gada 22.decembrī

Rīgas rajona tiesa
Jūrmalas tiesu nams
tiesnese I.Jaunzeme
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 9.oktobrī /pers. A/ cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs ir /datums/dzimušā /pers. C/ tēvs. Pušu laulība, kas noslēgta 2013.gada 2.aprīlī, nav šķirta, taču puses dzīvo atsevišķi, jo 2015.gada septembrī atbildētājs aizgāja no ģimenes. Dēla aprūpē atbildētājs piedalījās minimāli, līdzekļus bērna uzturam maksāja neregulāri un nepietiekamā apmērā.

Prasītāja ir I grupas invalīde, un viņas vienīgie ienākumi ir invaliditātes pensija, ar ko nepietiek, lai viņa viena varētu nodrošināt dēla aprūpi. Savukārt atbildētājs ir darbspējas vecumā, un viņam nav šķēršļu nopelnīt iztiku savam bērnam.

Vienoties par uzturlīdzekļiem dēlam pusēm nav iespējams, jo telefona sarunās atbildētājs neiesaistās, bet satikt viņu prasītājai nav iespējams invaliditātes dēļ – prasītāja pārvietojas ratiņkrēslā un viņai nepieciešama citu cilvēku palīdzība.

Pamatojoties uz Civillikuma 177. un 179.pantu, Civilprocesa likuma 127.panta pirmo daļu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu un Ministru kabineta noteikumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam, lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai līdzekļus nepilngadīgā /pers. C/ uzturam valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, sākot no prasības celšanas dienas līdz bērna pilngadībai. Vienlaicīgi lūdz noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu atbildētājam 2015.gada 13.oktobrī nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojuma sniegšanai, vienlaikus izskaidrojot Civilprocesa likuma 74.pantā noteiktās pušu procesuālās tiesības un pienākumus. Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja rakstveida paskaidrojums tiesā nav saņemts. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2015.gada 27.novembrī ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītājas un atbildētāja deklarētajām dzīvesvietām. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3.punktu uzskatāms, ka pusēm tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi civillietas materiālus un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

No lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības /numurs/apliecinātas kopijas izriet, ka par /datums/dzimušā /pers. C/, personas kods /personas kods/, vecākiem reģistrēti /pers. D/ un /pers. B/, kas pierāda faktu, ka atbildētājs ir bērna tēvs (lietas 8.lapa).

Ar Tieslietu ministrijas Dzimtsarakstu departamenta 2015.gada 4.marta lēmumu par atļauju uzvārda maiņai apstiprinās, ka /pers. D/ atļauts mainīt uzvārdu no /pers. D/ uz /pers. A/, tādējādi iegūstot laulātā /pers. B/ uzvārdu (lietas 9.lapa).

Savukārt ar lietā iesniegto Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas izziņu Nr.BC145866 un atzinumu Nr.42-2009-634-A apstiprinās, ka prasītāja kopš 2009.gada 15.decembra ir I grupas invalīde (lietas 10.-11.lapa).

Kā norādīts prasības pieteikumā, un ko nav apstrīdējis arī atbildētājs, nepilngadīgais bērns dzīvo kopā ar prasītāju, kura ikdienā īsteno dēlu aprūpi un uzraudzību.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Civillikuma 178.panta otrajā daļā noteikts, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Atbilstoši Civillikuma 179.panta pirmajai daļai vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Savukārt minētā panta otrajā daļā noteikts, ka pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Ņemot vērā minēto, kā arī apstākli, ka bērns dzīvo kopā ar māti, tiesa atzīst, ka viņam nepieciešams saņemt no tēva regulāru finansiālu atbalstu

ikdienas uzturam.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja bērna uzturam līdzekļus valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā. Tiesa atzīst minētos atbildētāja argumentus par nepamatotiem.

Civillikuma 179.panta piektajā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam ir pienākums nodrošināt katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, ko katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. Atbilstoši minētajiem noteikumiem, bērnam līdz 7 gadu vecumam minimālie uzturlīdzekļi nodrošināmi 25 procentu apmērā (2.1.punkts), bet bērnam no 7 gadu vecuma – 30 procentu apmērā (2.2.punkts) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu (Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumu Nr.734 redakcijā) minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 360 *euro*.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka atbildētājam dēla uzturam ik mēnesi jāmaksā 90 *euro*, bet ne mazāk kā 25 procentu apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz brīdim, kad bērns sasniedz 7 gadu vecumu, pēc kā maksājami uzturlīdzekļi, kas nav mazāki par 30 procentiem no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ģimenes tiesiskās attiecības regulējošos tiesību aktos nav iekļauta norma, kas noteiktu sākuma termiņu, no kura piedzenami līdzekļi bērna uzturam tiesas ceļā. Ņemot vērā to, ka atbildētājs bērnu uzturam līdzekļus labprātīgi nesniedz, uzturlīdzekļi piedzenami no 2015.gada 9.oktobra, kad prasība par uzturlīdzekļu piedziņu celta tiesā, līdz brīdim, kad bērns sasniedz pilngadību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja no likumā noteiktās valsts nodevas samaksas valsts ienākumos ir atbrīvota, līdz ar ko tiesas izdevumi, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, piedzenami no atbildētāja.

Civilprocesa likuma 33.pantā noteikts, ka tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu un 35.panta pirmās daļas 3.punktu, izskatāmajā lietā maksājama valsts nodeva 162,00 *euro* apmērā.

Savukārt ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi izskatāmajā lietā ir 5,80 *euro* (lietas 3.lapa).

Ievērojot prasītājas lūgumu un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, spriedums daļā par līdzekļu piedziņu bērna uzturēšanai izpildāms nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam ir nosakāms 10 dienu termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 92.-97.pantu, 189.-193.pantu, 250.[25] pantu un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, līdzekļus /datums/dzimušā /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 90,00 *euro* (deviņdesmit *euro*, 00 centi) apmērā, bet ne mazāk par 25 procentiem no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 2021.gada 25.decembra – ne mazāk par 30 procentiem no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas. Uzturlīdzekļi piedzenami no 2015.gada 9.oktobra līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 162,00 *euro* (viens simts sešdesmit divi *euro*, 00 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,80 *euro* (pieci *euro*, 80 centi).

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Samaksa /pers. A/, personas kods /personas kods/, veicama AS „Swedbank" bankas norēķinu kontā Nr.LV10HABA0551034476353.

Valsts nodeva iemaksājama – Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas numurs 90000050138, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta numurs LV55TREL1060190911200. Maksājuma mērķī jānorāda civillietu identificējoša informācija.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami – Saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas numurs LV90001672316, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta numurs LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un civillietu identificējoša informācija.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama kancelejā, lai netiktu uzsākta tiesas nolēmuma piespiedu izpilde.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Jaunzeme